

Ιούλη με τ' αλώνια και τα χρυσά πεπόνια

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

July Έχουμε μπει για τα καλά στο καλοκαίρι. Τα σχολεία έκλεισαν πριν από 15 μέρες και κάποιοι βρίσκονται ήδη στα βουνά και στη θάλασσα. Οι πόλεις της χώρας μας αδειάζουν, κάτι που θα συνεχισθεί και τον επόμενο μήνα. Τα χωριά ξαναπαίρνουν ζωή και όλα εσείς τα παιδιά έχετε πολύ χρόνο στη διάθεσή σας, τον οποίο πρέπει να εκμεταλλευτείτε κατάλληλα.

αλωναρής_γλυπτός Ο **Ιούλιος** είναι από τους θερμότερους μήνες του χρόνου κι ο λαός μας τον αποκαλούσε «**Αλωνάρη**» ή «**Αλωνιστή**». Κι αυτό, επειδή τα δημητριακά που είχαν θεριστεί τον προηγούμενο μήνα τώρα πρέπει να ξεχωρίσουν τα στάχυα από τον καρπό. Αυτή η εργασία λεγόταν αλώνισμα. Γινόταν με τη βοήθεια των ζώων, που έκαναν συνεχώς κύκλους μέσα στο αλώνι. Το γλυπτό της εικόνας παριστάνει τον Ιούλιο να οδηγεί το ζωντανό στον αλώνισμα.

αλωνισμα_lixnisma_mesa Πώς γινόταν **αλώνισμα**; Στο κέντρο μιας κυκλικής περιοχής στήνεται ένας στύλος. Η περιοχή καθαρίζεται καλά. Αυτό είναι το αλώνι, που στις περισσότερες περιπτώσεις ήταν στρωμένο με χώμα. Από τον κεντρικό στύλο δένεται ένα σχοινί, με το οποίο είναι δεμένα δύο ζώα. Καθώς περπατούν ξεχωρίζουν τα στάχυα από τον καρπό και απομακρύνονται με δικράνια (μεγάλα εργαλεία που μοιάζουν με τσουγκράνες). Καθώς τα ζώα κάνουν κύκλους το σχοινί μαζεύεται στον στύλο και οι κύκλοι γίνονται όλο και μικρότεροι. Στη συνέχεια η φορά των ζώων αλλάζει και κινούνται αντίθετα. Όταν τελειώσει αυτή η

εργασία, ακολουθεί το λίκνισμα, δηλαδή το ξεχώρισμα των σπόρων του σιταριού από τα στάχυα. Τα αλωνισμένα στάχυα πετιούνται προς τα πάνω κι ο αέρας τα παρασέρνει, ενώ ο καρπός πέφτει προς τα κάτω. Από το στάρι που μαζεύονταν πρώτο σε αρκετά μέρη έφτιαχναν πρόσφορο και το πήγαιναν στην εκκλησία για ευλογία.

Image not found or type unknown

Σήμερα οι εργασίες του θερισμού και του

αλωνίσματος γίνονται συγχρόνως με τεράστιες θεριζοαλωνιστικές μηχανές

(φωτογραφία). Ο μήνας αυτός, όπως εξάλλου κι όλοι οι καλοκαιρινοί μήνες, σηματοδοτούνται από την άφθονη ποικιλία φρούτων, μεταξύ των οποίων κυριαρχούν τα δροσερά πεπόνια και καρπούζια.

Caesa_mesa

Image not found or type unknown Ο έβδομος μήνας του χρόνου, ήταν πέμπτος στο ρωμαϊκό ημερολόγιο,

το οποίο, όπως πιθανόν θυμάστε, άρχιζε τον Μάρτιο. Πήρε το όνομά του από τον *Ιούλιο Καίσαρα* (εικόνα), αναμορφωτή του πολιτεύματος της Ρώμης. Στο ημερολόγιο που ήταν σε χρήση στην Αττική κατά την αρχαιότητα ο Ιούλιος είναι το τέλος του μήνα *Σκιροφοριώνα* και η αρχή του μήνα *Εκατομβαιώνα*. Αυτός μάλιστα ήταν και ο πρώτος μήνας του έτους.

Όπως όλοι οι μήνες, έτσι κι ο Ιούλιος έχει τις παροιμίες του. Να μερικές απ' αυτές:

«Αλωνάρη με τα αλώνια και με τα χρυσά πεπόνια».

«Από τ' αἰ-Λιος ο καιρός γυρίζει αλλιώς» (σε πολλά μέρη της νότιας Ελλάδας αρχίζουν τα μελτέμια)

«Η καλή αμυγδαλιά ανθίζει το Γενάρη και βαστάει τ' αμύγδαλα όλον τον Αλωνάρη».

«Ο Θεριστής θερίζει, ο Αλωνάρης αλωνίζει κι ο Αύγουστος ξεχωρίζει».

«Της αγια-Μαρίνας ρούγα και του αἰ-Λια σταφύλι και τ' Αγίου Παντελεήμονα γιομάτο το κοφίνι». (Το σταφύλι ωριμάζει αργότερα από τη σταφίδα)

Τον Αλωνάρη δούλευε, καλό χειμώνα να 'χεις».

Μεταξύ των Αγίων που τιμώνται αυτόν τον μήνα ξεχωριστή θέση κατέχει ο Προφήτης Ηλίας, που είναι ο προστάτης των αρτοποιών. Σε κάποια μέρη της Ελλάδας ο Ιούλιος έχει το όνομα Αηλιάς ή Αηλιάτης.

Παρακάτω μπορείς να δεις κάποιους από τους αγίους που τιμά η Εκκλησία μας τον μήνα αυτόν.

Image not found or type unknown

Αφού

έμαθες αρκετά για τον μήνα Ιούλιο, μπορείς, αν θέλεις, να φτιάξεις ένα παζλ συνθέτοντας μια εικόνα αλωνίσματος, όπως αυτό γινόταν παλιά. Κάνε κλικ παρακάτω.